

ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມຄົນໄວອອກແຮງງານໃນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດ ໂຄວິດ-19

Factors Affecting Indebtedness of the Working- Age Group in Vientiane Capital During the COVID-19 Pandemic

ຈິນຕະນາ ປັນຍາສິດ¹, ວາດສະໜາ ປັດຖຸມະວົງ², ຈິນດາລັກ ຖິ່ນໄພສິນ³, ບັນຖົມ ມະນີລັດ⁴

ບົດຄັດຫຍໍ້

ຈາກສະພາບເສດຖະກິດທີ່ຖືກຖອຍອັນເນື່ອງມາຈາກການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ທີ່ແກ່ຍາວ ສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນຫຼຸດລົງ ແຕ່ໃນທາງກົງກັນຂ້າມຍັງມີຄວາມຕ້ອງການເງິນເພື່ອນຳມາຈັບຈ່າຍໃຊ້ສອຍຫຼາຍຂຶ້ນ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງມີການນຳເອົາເງິນໃນອະນາຄົດມາໃຊ້ຈ່າຍໃນປັດຈຸບັນຈົນນຳໄປສູ່ການກໍ່ໜີ້ທີ່ເປັນພາລະຜູກພັນ. ຫົວຂໍ້ໃນການການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ແມ່ນ “ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19” ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສຶກສາເຖິງ ຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມໄວເຮັດວຽກໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ເພື່ອສຶກສາປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນໃນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19.

ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ໃຊ້ໃນການວິໄຈຄັ້ງນີ້ ມີຈຳນວນ 318 ຄົນ ໂດຍໃຊ້ແບບສອບຖາມເປັນເຄື່ອງມືໃນການເກັບກຳຮວບຮວມຂໍ້ມູນ ແລະ ວິເຄາະແບບສອບຖາມ ໂດຍໃຊ້ສະຖິຕິພັນລະນາ ເພື່ອຫາຄວາມຖີ່, ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ, ຄ່າສະເລ່ຍ ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ. ທົດສອບສົມມຸດຖານດ້ວຍ t-test, One – Way ANOVA ແລະ Multiple Regression Analysis. ການຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າ: ຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານທີ່ມີການກໍ່ໜີ້ ແມ່ນມີຄະແນນຄວາມຮູ້ທາງການເງິນໜ້ອຍ ກວ່າກຸ່ມຄົນໄວອອກແຮງງານທີ່ບໍ່ມີໜີ້. ຜົນການທົດສອບສົມມຸດຖານພົບວ່າ: ກຸ່ມໄວອອກແຮງງານທີ່ມີລະດັບການສຶກສາທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ຕ່າງກັນ ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ແລະ ກຸ່ມໄວອອກແຮງງານທີ່ມີເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະພາບ ແລະ ອາຊີບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ. ຈາກການວິເຄາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານພົບວ່າ: ປັດໄຈດ້ານຮູບແບບການດຳເນີນຊີວິດ, ພາວະເສດຖະກິດ, ວິກິດຈາກໂຄວິດ-19 ແລະ ທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ການເປັນໜີ້ ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວເຮັດວຽກໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05, ສ່ວນຄວາມຮູ້ທາງການເງິນແມ່ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້.

¹ ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມຊ. [Email: chintana77766@gmail.com](mailto:chintana77766@gmail.com)

² ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມຊ.

³ ອາຈານສອນຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມຊ.

⁴ ອາຈານສອນຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມຊ.

Abstract

The situation of economic slowdown due to the COVID-19 epidemic caused people's income reduction and has to find more money to spend. Therefore, it needs to adapt money in the future for spending at present which leads to an indebted obligation. The objective of this research on the topic "Factors Affecting Indebtedness of the Working-Age Group in Vientiane Capital During the COVID-19 pandemic" were to study the level of financial literacy of the working-age group and to study the influence factors affecting indebtedness of the working-age group in Vientiane Capital during the COVID-19 pandemic.

The samples of this study are 318 people of working age in Vientiane Capital and the methodology used to analyze were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The statistical hypotheses testing was done by statistics, t-test, One-Way ANOVA, and Multiple Regression Analysis. According to the research results, the financial literacy of working-age groups found that the indebted working age group had lower levels of financial literacy than those without debt. The results of statistical hypotheses showed that working-age groups with different education levels, there are different opinions on the indebtedness during COVID-19 pandemic significant at the level of 0.05, and working-age groups with different gender, ages, statuses, and occupations are not different opinions on the indebtedness during the COVID-19 pandemic. The analysis of factors affecting indebtedness of working-age groups found that lifestyle, economic situation, COVID-19 crisis, and attitudes towards indebtedness have effects on the indebtedness of working-age groups in Vientiane Capital during the COVID-19 pandemic at the significant level of 0.05, for financial literacy has no effect on indebtedness.

I. ບົດສະເໜີ

ເລີ່ມແຕ່ທ້າຍປີ 2019 ເປັນຕົ້ນມາ, ການແຜ່ລະບາດຂອງເຊື້ອພະຍາດໂຄວິດ-19 ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວເຊັ່ນດຽວກັນ (ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ ແຫ່ງຊາດລາວ 2020). ເຮັດໃຫ້ທຸລະກິດ ແລະ ແຮງງານທີ່ຢູ່ໃນຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ, ການບໍລິການ, ການຂົນສົ່ງ, ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ແລະ ການກໍ່ສ້າງ ຕ້ອງຢຸດເຊົາກະທັນຫັນ ເນື່ອງຈາກການຈຳກັດການເດີນທາງ, ການຈຳກັດການດຳເນີນກິດຈະກຳຕ່າງໆ ແລະ ການກິດຂວາງຕ່ອງໂສ້ອຸປະທານໂດຍລວມ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ປະຊາຊົນເປັນຈຳນວນຫຼາຍໃນດ້ານການຈ້າງງານຕ່າງໆ.

ຈາກສະພາບການທີ່ເກີດຂຶ້ນໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສະຖານະທາງການເງິນຂອງປະຊາຊົນທຸກຄົນ ປັດຈຸບັນທີ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳລົງຊີວິດເພີ່ມຂຶ້ນໂດຍສະເພາະແມ່ນການໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອຊື້ສິນຄ້າອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກຕ່າງໆ, ລວມເຖິງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນຊີວິດປະຈຳວັນຕ່າງກໍມີລາຄາແພງຂຶ້ນ ເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ອັດຕາເງິນເຟີ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງໃນປີ 2022 ເຫັນໄດ້ວ່າ ໃນເດືອນມັງກອນມີອັດຕາເງິນເຟີ້ຢູ່ທີ່ 6.25% ເພີ່ມຂຶ້ນມາເປັນ 23.6% ໃນເດືອນ ມິຖຸນາ (ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ). ດ້ວຍເຫດນີ້, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນອາດບໍ່ພຽງພໍຕໍ່ການໃຊ້ຈ່າຍ ປະຊາຊົນຈຶ່ງ ຕ້ອງການເງິນເພື່ອນຳມາຈັບຈ່າຍໃຊ້ສອຍຫຼາຍຂຶ້ນ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງມີການນຳເອົາເງິນໃນອະນາຄົດມາໃຊ້ຈ່າຍໃນປັດຈຸບັນຈົນນຳໄປສູ່ການກໍ່ໜີ້ທີ່ເປັນພາລະຜູກພັນ. ເຊິ່ງກຸ່ມຄົນທີ່ຢູ່ໃນຊ່ວງໄວເຮັດວຽກ ທີ່ມີຊ່ວງອາຍຸ 20-60 ປີ ຕ້ອງປະເຊີນກັບພາວະເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມທີ່ປ່ຽນແປງໄປຢ່າງໄວວາ ເຊິ່ງບໍ່ສາມາດຫຼີກລ້ຽງຈາກປັດໄຈດຶງດູດທາງສັງຄົມ ໂດຍສະເພາະການບໍລິໂພກນິຍົມ ທີ່ປະຊາຊົນສ່ວນໃຫຍ່ນິຍົມ ແລະ ຫຼົງໄຫຼກັບການຈັບຈ່າຍຊື້ສິ່ງຂອງ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ. ອີກທັງຄວາມຕ້ອງການສ່ວນບຸກຄົນ ທີ່ຕ້ອງການທັງຄວາມສຸກ, ຄວາມສະບາຍ, ຄວາມຢາກໄດ້, ຢາກມີຄືກັບບຸກຄົນອື່ນເປັນຕົວບົບບັງຄັບໃຫ້ຕ້ອງສະແຫວງຫາສິ່ງຂອງ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ປະກອບກັບສະພາບການທາງເສດຖະກິດປັດຈຸບັນຂອງປະເທດ ທີ່ມີຄ່າຄອງຊົບເພີ່ມສູງຂຶ້ນ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ແຮງງານພາກບໍລິການສ່ວນໃຫຍ່ ຈະໄດ້ຮັບການປັບຂຶ້ນຄ່າຈ້າງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການທາງເສດຖະກິດແລ້ວກໍຕາມ ແຕ່ຍັງຄົງພົບບັນຫາລາຍໄດ້ບໍ່ພຽງພໍກັບລາຍຈ່າຍ ບວກກັບການຂາດການວາງແຜນທາງດ້ານການເງິນ ຫຼື ຄວາມຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈການບໍລິຫານດ້ານການເງິນ ຈົນຕ້ອງເພິ່ງພາການກູ້ຢືມທັງໃນລະບົບ ແລະ ນອກລະບົບ.

ຈາກບັນຫາດັ່ງກ່າວທີ່ມາຈາກຜູ້ຄົນຄວ້າ ຈຶ່ງເກີດຄວາມສົນໃຈຄົ້ນຄວ້າເຖິງປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວເຮັດວຽກໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນໃນຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ໂດຍເນັ້ນເຖິງຄວາມຮູ້ທາງການເງິນ ແລະ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມຄົນໄວເຮັດວຽກ ວ່າປະກອບດ້ວຍປັດໄຈໃດແດ່ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ເຖິງຄວາມສຳພັນຂອງປັດໄຈຕ່າງໆຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໄດ້ຊັດເຈນຍິ່ງຂຶ້ນ ເພື່ອໃຊ້ເປັນແນວທາງໃນການຫາມາດຕະການແກ້ໄຂ ຫຼື ບັນເທົາບັນຫາທາງດ້ານໜີ້ສິນຂອງຄົນໄວອອກແຮງງານໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ສາມາດນຳໄປປະຍຸກໃຊ້ເພື່ອວາງແຜນການບໍລິຫານທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ບໍລິຫານໜີ້ສິນຂອງປະຊາຊົນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອ:

- ສຶກສາຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

- ສຶກສາປັດໄຈແຕ່ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ສິນຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໃນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19.

II. ບົດຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຈາກການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າບັນດາບົດຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຫັນວ່າ: ເກວະລິນ ເລີກດໍາເນີນກິດ (2020) ໄດ້ສຶກສາ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ໃນຊ່ວງສະຖານະການ COVID-19 ຂອງບຸກຄະລາກອນເທດສະບານເມືອງ ບ້ານບຶງ ແຂວງຊົນບຸລີ. ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສຶກສາປັດໄຈສ່ວນບຸກຄົນ, ປັດໄຈດ້ານລາຍໄດ້, ປັດໄຈດ້ານພຶດຕິກຳການໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ປັດໄຈວິກິດຈາກ COVID-19 ຂອງບຸກຄະລາກອນເທດສະບານເມືອງ ບ້ານບຶງ ຈັງຫວັດຊົນບຸລີ ລວມເຖິງວິເຄາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ລັກສະນະການກໍ່ໜີ້ໃນຊ່ວງສະຖານະການ COVID-19 ໂດຍກຳນົດກຸ່ມຕົວຢ່າງຈຳນວນ 180 ຄົນ. ການວິເຄາະຂໍ້ມູນແມ່ນນຳໃຊ້ ໂປຣແກຣມສໍາເລັດຮູບ SPSS ເພື່ອຄິດໄລ່ຄ່າຄວາມຖີ່, ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ, ຄ່າສະເລ່ຍ, ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ, ສະຖິຕິການທົດສອບແບບ T-test, One-Way ANOVA, Multiple Comparison (LSD) ແລະ Multiple Regression Analysis. ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ແມ່ນໄດ້ແກ່ 1. ປັດໄຈດ້ານລາຍໄດ້ທີ່ມີພາວະລາຍໄດ້ບໍ່ພຽງພໍຕໍ່ການດໍາລົງຊີວິດໃນປັດຈຸບັນ 2. ປັດໄຈດ້ານພຶດຕິກຳການໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການເລືອກຊື້ອາຫານ ແລະ ການບໍລິໂພກ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍກ່ຽວກັບພາຫະນະ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຢູ່ອາໄສ ເຊິ່ງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການເລືອກຊື້ອາຫານ ແລະ ການບໍລິໂພກມີຜົນຢູ່ໃນລະດັບຫຼາຍທີ່ສຸດ 3. ປັດໄຈວິກິດຈາກ COVID-19 ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການປະກອບອາຊີບຂອງສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ ເຊິ່ງປັດໄຈເຫຼົ່ານີ້ມີຜົນໃຫ້ບຸກຄະລາກອນມີການກໍ່ໜີ້ທັງໃນ ແລະ ນອກລະບົບເພີ່ມສູງຂຶ້ນ.

Vlasta Bahovec, Dajana Barbic and Irena Palic (2015) ໄດ້ທົດສອບຜົນກະທົບຂອງຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຕໍ່ພຶດຕິກຳໜີ້ສິນຂອງຜູ້ບໍລິໂພກທາງດ້ານການເງິນໂດຍໃຊ້ວິທີການວິເຄາະຫຼາຍຕົວປ່ຽນການສຶກສາພົບວ່າ: ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມທີ່ມີລະດັບຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຕໍ່າມີການກໍ່ໜີ້ສິນຫຼາຍກວ່າຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮູ້ທາງການເງິນໃນລະດັບກາງ - ສູງ ແລະ ນັດສະຍາ ສະກຸນພອງ (2019) ກໍໄດ້ສຶກສາ ທັກສະທາງການເງິນທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ພຶດຕິກຳການກໍ່ໜີ້ຂອງຄູທີ່ເປັນສະມາຊິກສະຫະກອນອອມຊັບຄູ ການຄົ້ນຄວ້າຍັງພົບວ່າ ລະດັບຄະແນນດ້ານຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມທີ່ບໍ່ມີການກໍ່ໜີ້ໃດໆເລີຍ ແມ່ນມີລະດັບຄະແນນສູງກວ່າກຸ່ມທີ່ມີການກໍ່ໜີ້.

ວະນັດຊະພອນ ຈາມິດ ແລະ ບຸດກາ ປັນທຸລະອໍາພອນ (2021) ໄດ້ສຶກສາ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ພາລະໜີ້ສິນຄົວເຮືອນເພີ່ມຂຶ້ນຈາກສະຖານະການໂຄວິດ-19 ຂອງປະຊາຊົນໃນກຸງເທບມະຫານະຄອນ. ສົມຄິດຍາເຄນ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະ (2021) ໄດ້ສຶກສາ ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງປະຊາກອນກຸ່ມຄົນ Generation Y ໃນເຂດເທດສະບານ ຕາບິນທ່າວັງທອງ ເມືອງພະເຍົາ ແຂວງພະເຍົາ. ກະນົກການ ດ້ານສະຫວ່າງກູນ (2020) ໄດ້ສຶກສາ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງຄົນເລີ່ມຕົ້ນເຮັກວຽກ. ລັດສະໝີຈັນ ຂວັນເມືອງ, ກາງໃຈ ແສງວິຈິດ, ພະເນີນ ອິນທະຣະ ແລະ ພອນທິບ ຈິຣະທໍາຣົງ (2021) ສຶກສາ ຜົນກະທົບຂອງທັກສະທາງການເງິນທີ່ມີຜົນຕໍ່ສະພາວະໜີ້ສິນຂອງຄູ ແລະ ບຸກຄະລາກອນທາງການສຶກສາໃນກຸງເທບມະຫານະຄອນ. Zainol, Z., Daud, Z., Nizam, A. N. H. K., Abd Rashid, R., & Alias, N. (2016). ໄດ້ສາຫຼວດປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງບຸກຄົນໃນບັນດາຊາວໜຸ່ມມຸດສະລິມ. ແລະ Nurdan

Sevim, Faith Temizel and Ozlem Sayilir (2012) ໄດ້ສຶກສາ ຜົນກະທົບຂອງຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຕໍ່ພຶດຕິກຳການກູ້ຢືມຂອງຜູ້ບໍລິໂພກທາງດ້ານການເງິນຊາວຕວກກີ.

III. ວິທີການສຶກສາ

3.1 ທິດສະດີ

1) ຄວາມໝາຍຂອງໜີ້ສິນ

ໜີ້ສິນ (Liabilities) ໝາຍເຖິງຈຳນວນເງິນທີ່ບຸກຄົນ ຫຼື ກິດຈະການການຄ້າເປັນໜີ້ຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງໜີ້ມີຕໍ່ກິດຈະການເປັນພາລະຜູກພັນຕາມກົດໝາຍປັດຈຸບັນຂອງກິດຈະການອັນເກີດຈາກລາຍການຄ້າ ຫຼື ການກະທຳໃນອະດີດມີຜົນເຮັດໃຫ້ກິດຈະການຕ້ອງຊຳລະໜີ້ຕາມພາລະທີ່ຜູກພັນນັ້ນ. (ສຸພັດຊາ ນາທອງ, 2011). ອັດຈະຊະລາພອນ ໂຊກພິກ (2007) ໄດ້ໃຫ້ຄຳນິຍາມ ໜີ້ສິນ ໝາຍເຖິງຈຳນວນເງິນທີ່ບຸກຄົນ ຫຼື ກິດຈະການຄ້າ ເປັນໜີ້ຕໍ່ບຸກຄົນພາຍນອກເປັນພາລະຜູກພັນຕາມກົດໝາຍໃນປັດຈຸບັນຂອງກິດຈະການ ອັນເກີດຈາກການຄ້າ ຫຼື ການກະທຳໃນອະດີດມີຜົນເຮັດໃຫ້ກິດຈະການຕ້ອງຊຳລະໜີ້ຕາມພາລະທີ່ໄດ້ຜູກພັນນັ້ນໃນອະນາຄົດ.

2) ຄວາມໝາຍຂອງການວາງແຜນການເງິນສ່ວນບຸກຄົນ

Hallman & Rosenbloom (2000) ໄດ້ໃຫ້ຄວາມໝາຍຂອງການວາງແຜນທາງການວ່າ ເປັນຂະບວນການປະເມີນ, ສ້າງສັນ ແລະ ນຳແຜນທາງການເງິນຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນໄປປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມສຳເລັດຕາມເປົ້າໝາຍທາງການເງິນທີ່ແຕ່ລະບຸກຄົນຕ້ອງການໃຫ້ບັນລຸພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂສະເພາະຂອງແຕ່ລະຄົນ. ຣັດຊະນິກອນ ວົງຈັນ (2012) ກ່າວວ່າ ເປັນຂະບວນການໂດຍລວມໃນການອອກແບບແນວທາງປະຕິບັດໃນການບໍລິຫານຈັດການເງິນພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂສະເພາະຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ, ການນຳໄປປະຕິບັດ ແລະ ການທົບທວນປັບປຸງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເພື່ອໃຫ້ສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍທາງການເງິນທີ່ຕ້ອງການໄດ້.

3) ຄວາມໝາຍຂອງຄວາມຮູ້ທາງການເງິນ

ຄວາມຮູ້ທາງການເງິນ (Financial Literacy) ແມ່ນຊຸດທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ບຸກຄົນສາມາດຈັດການຊັບພະຍາກອນທາງການເງິນຂອງຕົນເອງທັງໝົດໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຂໍ້ມູນຄົບຖ້ວນຕັ້ງແຕ່ເລື່ອງການຫາລາຍໄດ້, ການອອມ, ການລົງທຶນ, ການຈັດເຮັດງົບປະມານລາຍຮັບລາຍຈ່າຍ, ການຈັດການໜີ້ ແລະ ການວາງແຜນທາງການເງິນ (ສາລິນີ ອາຊະວານັນທະກຸນ, 2013).

ໝາຍເຖິງ ຄວາມຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈພື້ນຖານທາງເສດຖະສາດ ແລະ ທາງການເງິນປະກອບດ້ວຍຄວາມຮູ້ດ້ານດອກເບ້ຍ, ຄວາມຮູ້ດ້ານເງິນເຟີ້ ແລະ ຄວາມຮູ້ດ້ານຄວາມສ່ຽງ ເຊິ່ງຖືເປັນປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ພຶດຕິກຳທາງການເງິນ (ອະຣຸນີ ນຸສິດ, 2014).

ຄວາມຮູ້ທາງການເງິນໝາຍເຖິງຄວາມຮູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການບໍລິຫານຈັດການທາງດ້ານການເງິນໂດຍເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ການຫາລາຍໄດ້, ການໃຊ້ຈ່າຍເງິນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ຈົນນຳໄປສູ່ການເກັບອອມ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຈຸດປະສົງທາງການເງິນທີ່ຕັ້ງໄວ້ ການມີຄວາມຮູ້ທາງການເງິນທີ່ດີຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ພຶດຕິກຳການອອມເງິນຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ ເຊິ່ງຄວາມຮູ້ທາງການເງິນແບ່ງເປັນ 5 ດ້ານໄດ້ແກ່: ການວາງແຜນການເງິນ, ການບໍລິຫານລາຍໄດ້, ການບໍລິຫານລາຍຈ່າຍ, ການບໍລິຫານໜີ້ສິນ ແລະ ການລົງທຶນ (ດາຣາພອນ ຜາສຸກ).

3.2 ແບບຈຳລອງ ແລະ ຕົວປ່ຽນທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ເຊິ່ງດ້ານການວິເຄາະຕົວປ່ຽນດ້ານປັດໄຈສ່ວນບຸກຄົນຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ແມ່ນໃຊ້ສະຖິຕິຄ່າຄວາມຖີ່ (Frequency) ແລະ ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ (Percentage). ສໍາລັບການວິເຄາະຂໍ້ມູນຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ແມ່ນການໃຊ້ສະຖິຕິຄ່າຄວາມຖີ່ (Frequency) ແລະ ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ (Percentage), ຄ່າສະເລ່ຍ (Mean) ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ (Standard Deviation). ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບປັດໄຈຮູບແບບການດໍາເນີນຊີວິດ, ຫັດສະນະຄະຕິຕໍ່ການເປັນໜີ້, ດ້ານພາວະເສດຖະກິດ ແລະ ປັດໄຈວິກິດຈາກໂຄວິດ-19 ແມ່ນນໍາໃຊ້ຄ່າສະເລ່ຍ (Mean) ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ (Standard Deviation) ມາຊ່ວຍໃນການວິເຄາະ. ແລະ ຍັງມີການທົດສອບ T-test ເພື່ອທົດສອບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຕົວປ່ຽນດ້ານປັດໄຈສ່ວນບຸກຄົນທີ່ແບ່ງໄດ້ 2 ກຸ່ມ ໄດ້ແກ່: ເພດ. ໃຊ້ One-Way ANOVA (F-test) ທົດສອບຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຕົວປ່ຽນດ້ານປັດໄຈສ່ວນບຸກຄົນທີ່ແບ່ງໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 2 ກຸ່ມ ແລະ ເມື່ອພົບຄວາມແຕກຕ່າງຈຶ່ງເຮັດການວິເຄາະຕໍ່ດ້ວຍການປຽບທຽບຄວາມແຕກຕ່າງເປັນລາຍຄ່າ ດ້ວຍວິທີ LSD (Least Significant Difference) ສໍາລັບຄ່າລະດັບຄວາມສາຄັນທາງສະຖິຕິທີ່ 0.05. ທົດສອບເບື້ອງຕົ້ນເພື່ອພິຈາລະນາເຖິງຄວາມສໍາພັນເຊິ່ງເສັ້ນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຫຼາຍຕົວ (Multicollinearity) ເຊິ່ງມີຜົນກະທົບໂດຍກົງຕໍ່ການວິເຄາະແບບຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ ໂດຍການໃຊ້ວິທີການຫາຄ່າສໍາປະສິດສະຫະສໍາພັນ Pearson Correlation.

ໃນບົດຄົ້ນຄວ້ານີ້ໄດ້ມີການວິເຄາະຄວາມສໍາພັນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະຫຼາຍຕົວທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ຕົວປ່ຽນຕາມໂດຍໃຊ້ການວິເຄາະ ແບບການຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ Multiple Regression Analysis ເພື່ອໃຊ້ທົດສອບສົມມຸດຖານດັ່ງສົມຜົນລຸ່ມນີ້:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4$$

ສັນຍະລັກທີ່ໃຊ້ມີຄວາມໝາຍດັ່ງນີ້:

y ແມ່ນຄະແນນພະຍາກອນຂອງຕົວປ່ຽນຕາມ

β_0 ແມ່ນຄ່າຄົງທີ່ (Constant) ຂອງສົມຜົນຖົດຖອຍ

$\beta_1 \dots \beta_4$ ແມ່ນ ສໍາປະສິດການຖົດຖອຍຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະທີ 1 ຮອດຕົວປ່ຽນທີ 4 ຕາມລຳດັບ

X_1 ໝາຍເຖິງ ຄວາມຮູ້ທາງການເງິນ

X_2 ໝາຍເຖິງ ຮູບແບບການດໍາເນີນຊີວິດ

X_3 ໝາຍເຖິງ ຫັດສະນະຄະຕິຕໍ່ການເປັນໜີ້

X_4 ໝາຍເຖິງ ພາວະເສດຖະກິດ

X_5 ໝາຍເຖິງ ວິກິດການຈາກໂຄວິດ-19

k ຄືຈໍານວນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ

3.3 ປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ປະຊາກອນທີ່ໃຊ້ໃນການວິໄຈຄັ້ງນີ້ຄືກຸ່ມຄົນໄວອອກແຮງງານ ທີ່ມີອາຍຸ 20-60 ປີ ທີ່ມີລາຍໄດ້ ແລະ ອາຊີບໃນເຂດກໍາແພງນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ທີ່ບໍ່ສາມາດຮູ້ຈໍານວນທີ່ຊັດເຈນໄດ້.

ໃຊ້ວິທີການຄໍານວນໂດຍໃຊ້ສູດ W.G Cochran (1935) ໃນລະດັບຄວາມເຊື່ອໜັ້ນ 95% ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ຄໍານວນໄດ້ມີເທົ່າກັບ 384.16 ຄົນ ທັງນີ້ເພື່ອຫຼຸດຄວາມຄາດເຄື່ອນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໜັ້ນໃນ

ການເກັບຂໍ້ມູນ ຜູ້ວິໄຈຈຶ່ງໄດ້ໃຊ້ຂະໜາດກຸ່ມຕົວຢ່າງເທົ່າກັບ 385 ຄົນ. ຈາກການລົງເກັບກຳຕົວຈິງ ຜູ້ສຶກສາສາມາດເກັບຂໍ້ມູນໄດ້ທັງໝົດ 318 ຕົວຢ່າງ.

IV. ຜົນຂອງການສຶກສາ ແລະ ອະພິປາຍຜົນ

4.1 ຜົນຂອງການສຶກສາ

ຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ຈາກການວິເຄາະພົບວ່າຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນແມ່ນມີຜົນຮັບຕ່າງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 1: ສະແດງລະດັບຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມຄົນໄວອອກແຮງງານທີ່ມີໜີ້ ແລະ ບໍ່ມີໜີ້

	N	Mean	SD	ສ່ວນຮ້ອຍ	ລະດັບຄວາມຮູ້
ໜີ້ໃນລະບົບ	85	4.0352	1.69345	50.44	ລະດັບຄວາມຮູ້ໜ້ອຍ
ໜີ້ນອກລະບົບ	97	3.3505	1.58141	41.88	ລະດັບຄວາມຮູ້ໜ້ອຍ
ບໍ່ມີໜີ້	136	4.4926	1.66887	56.15	ລະດັບຄວາມຮູ້ໜ້ອຍ
ລວມ	318	4.0220	1.71360	50.27	ລະດັບຄວາມຮູ້ໜ້ອຍ

ຈາກຕາຕະລາງທີ 1 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນໂດຍລວມແມ່ນຍັງຢູ່ໃນລະດັບຄວາມຮູ້ໜ້ອຍ ເຊິ່ງໃນນັ້ນ ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີໜີ້ນອກລະບົບ ແມ່ນມີຄວາມຮູ້ທາງການເງິນທີ່ຕໍ່າກວ່າກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີໜີ້ນອກລະບົບ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ບໍ່ມີໜີ້ ໂດຍມີຄະແນນສະເລ່ຍ 3.35, ສ່ວນກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີໜີ້ໃນລະບົບ ມີຄະແນນສະເລ່ຍ 4.03 ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ບໍ່ມີໜີ້ ມີຄະແນນສະເລ່ຍ 4.49. ໃນນັ້ນ ຄຳຖາມທີ່ມີຄົນຕອບຜິດຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນຄຳຖາມທີ່ວ່າ: **“ການລົງທຶນປະເພດໃດມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍທີ່ສຸດ”** ເຊິ່ງມີຄົນຕອບຜິດເຖິງ 47.8 ສ່ວນຮ້ອຍ ແລະ ຄົນທີ່ຕອບບໍ່ຮູ້ຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນຄຳຖາມທີ່ວ່າ: **“ຖ້ານັກລົງທຶນກະຈາຍການລົງທຶນໄປໃນຊັບສິນຫຼາຍໆປະເພດ ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມສ່ຽງໃນການລົງທຶນເປັນແນວໃດ”** ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ແຈ້ງວ່າກຸ່ມຕົວຢ່າງແມ່ນຂາດຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການລົງທຶນຫຼາຍທີ່ສຸດ.

ປັດໄຈແຕ່ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ສິນຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ໃນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19.

ຈາກການວິເຄາະພົບວ່າ: ເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະພາບ ແລະ ອາຊີບ ຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແມ່ນ ມີຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ ດ້ວຍລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ສາລັບກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕ່າງກັນ ແມ່ນມີຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ໃນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ແຕກຕ່າງກັນ ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ໝາຍຄວາມວ່າກຸ່ມຕົວຢ່າງລະດັບການສຶກສາປະລິນຍາໂທມີຄວາມເຫັນວ່າສະພາບການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ແມ່ນມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ຂອງເຂົາເຈົ້າຫຼາຍກວ່າກຸ່ມທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕໍ່າກວ່າປະລິນຍາຕີ ດ້ວຍຄວາມຕ່າງຂອງຄ່າສະເລ່ຍ 0.445 ແລະ ຜ່ານການວິເຄາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້

ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ໂດຍການວິເຄາະຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ (Multiple Regression Analysis) ມີຜົນການວິເຄາະດັ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 2: ສະແດງການວິເຄາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວເຮັດວຽກໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19

ໂຕປ່ຽນອິດສະຫຼະ	B	Beta	t	Sig
ຄ່າຄົງທີ່ (Constant)	0.052	-	0.157	0.861
ຄວາມຮູ້ທາງການເງິນ (x_1)	-0.18	-0.05	-0.106	0.916
ຮູບແບບການດຳເນີນຊີວິດ (x_2)	0.333	0.313	5.829	0.000**
ທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ການເປັນໜີ້ (x_3)	0.113	0.123	2.386	0.018*
ພາວະເສດຖະກິດ (x_4)	0.238	0.207	3.651	0.000**
ວິກິດໂຄວິດ-19 (x_5)	0.162	0.147	2.602	0.010**

F = 27.417 Durbin-Watson = 1.863

R = 0.552 R² = 0.305 Adjust R² = 0.294 Sig < 0.05

* ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05

** ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ການສໍາຫຼວດໃນປີ 2022

ຈາກຕາຕະລາງທີ 2 ເຫັນວ່າ: ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ມີຄວາມສໍາພັນເຊິ່ງເສັ້ນກັບຕົວປ່ຽນຕາມຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ Sig < 0.05, ເຊິ່ງມີຄ່າ ສະຖິຕິທົດສອບ F ມີຄ່າເທົ່າກັບ 27.417, ມີຄ່າ Durbin-Watson ເທົ່າກັບ 1.863 ເຊິ່ງຢູ່ລະຫວ່າງ 1.5-2.5 ສະແດງວ່າ ຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນເປັນອິດສະຫຼະຕໍ່ກັນ ແລະ R² ເທົ່າກັບ 0.305 ອະທິບາຍໄດ້ວ່າການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ເປັນຜົນມາຈາກປັດໄຈດ້ານຮູບແບບການດຳເນີນຊີວິດ, ທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ການເປັນໜີ້, ພາວະເສດຖະກິດ ແລະ ວິກິດໂຄວິດ-19 ຄິດເປັນ 30.50 ສ່ວນຮ້ອຍ, ສ່ວນຄວາມຮູ້ທາງການເງິນແມ່ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງສາມາດຂຽນສົມຜົນການຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນໃນຮູບແບບຄະແນນດິບໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$Y = 0.052 - 0.18 X_1 + 0.333^{**} X_2 + 0.113^{*} X_3 + 0.238^{**} X_4 + 0.162^{**} X_5$$

ເມື່ອ y ແທນໃຫ້ຄ່າພະຍາກອນການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19.

4.2 ອະພິປາຍຜົນ

ຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າທີ່ພົບວ່າຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນທີ່ມີໜີ້ນອກລະບົບແມ່ນ ມີຄວາມຮູ້ທາງການເງິນທີ່ຕໍ່າກວ່າກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີໜີ້ນອກລະບົບ ແລະ ກຸ່ມ

ຕົວຢ່າງທີ່ບໍ່ມີໜີ້ ໂດຍມີຄະແນນສະເລ່ຍ 3.35, ສ່ວນກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີໜີ້ໃນລະບົບ ມີຄະແນນສະເລ່ຍ 4.03 ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ບໍ່ມີໜີ້ ມີຄະແນນສະເລ່ຍ 4.49. ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Vlasta Bahovec, Dajana Barbic and Irena Palic (2015) ທີ່ໄດ້ທົດສອບຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຕໍ່ພຶດຕິກຳການກໍ່ໜີ້ສິນຂອງຜູ້ບໍລິໂພກທາງການເງິນ ພົບວ່າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມທີ່ມີລະດັບຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຕໍ່າຈະມີການກໍ່ໜີ້ສິນທີ່ຫຼາຍກວ່າຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮູ້ທາງການເງິນໃນລະດັບກາງ ຫາ ສູງ ແລະ ນັດສະຍາ ສະກຸນພອງ (2019) ກໍໄດ້ສຶກສາ ທັກສະທາງການເງິນທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ພຶດຕິກຳການກໍ່ໜີ້ຂອງຄູທີ່ເປັນສະມາຊິກສະຫະກອນອອມຊັບຄູ ການຄົ້ນຄວ້າຍັງພົບວ່າ ລະດັບຄະແນນດ້ານຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມທີ່ບໍ່ມີການກໍ່ໜີ້ໃດໆເລີຍ ແມ່ນມີລະດັບຄະແນນສູງກວ່າກຸ່ມທີ່ມີການກໍ່ໜີ້.

ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ຍັງພົບອີກວ່າເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະພາບ ແລະ ອາຊີບ ຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ແຕກຕ່າງກັນແມ່ນ ມີຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ສໍາລັບກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕ່າງກັນ ແມ່ນມີຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ໃນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ແຕກຕ່າງກັນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບບົດວິໄຈຂອງ ເກວະລິນ ເລີກດາເນິນກິດ (2020) ໄດ້ສຶກສາເລື່ອງ: ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ໃນຊ່ວງສະຖານະການ COVID-19 ຂອງບຸກຄະລາກອນ ເທດສະບານເມືອງ ບ້ານບຶງ ແຂວງຊົນບຸລີ ເຊິ່ງຜົນການວິໄຈພົບວ່າ ປັດໄຈສ່ວນບຸກຄົນດ້ານເພດທີ່ແຕກຕ່າງກັນມີຜົນຕໍ່ລັກສະນະການກໍ່ໜີ້ໃນຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ບໍ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບບົດວິໄຈຂອງ ວະນັດຊະພອນ ຈາມິດ ແລະ ບຸດກາ ປັນທຸລະອໍາພອນ (2021) ໄດ້ສຶກສາ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ພາລະໜີ້ສິນຄົວເຮືອນເພີ່ມຂຶ້ນຈາກສະຖານະການໂຄວິດ-19 ຂອງປະຊາຊົນໃນກຸງເທບມະຫານະຄອນ ຜົນການວິໄຈເຫັນວ່າປະຊາຊົນໃນກຸງເທບມະຫານະຄອນທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕ່າງກັນ ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ພາລະໜີ້ສິນຄົວເຮືອນເພີ່ມຂຶ້ນຈາກສະຖານະການໂຄວິດ-19 ຕ່າງກັນຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05.

ສໍາລັບການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນຊ່ວງການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ເປັນຜົນມາຈາກປັດໄຈດ້ານຮູບແບບການດໍາເນີນຊີວິດ, ທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ການເປັນໜີ້, ພາວະເສດຖະກິດ ແລະ ວິກິດໂຄວິດ-19 ຄິດເປັນ 30.50 ສ່ວນຮ້ອຍ ເຊິ່ງ ສົມຄິດ ຍາເຄນ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະ (2021) ກໍໄດ້ສຶກສາປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງປະຊາກອນໃນກຸ່ມ Generation Y ພົບວ່າປັດໄຈດ້ານຮູບແບບການດໍາເນີນຊີວິດ, ປັດໄຈດ້ານທັດສະນະຄະຕິ, ປັດໄຈສ່ວນປະສົມທາງການຕະຫຼາດ ແລະ ປັດໄຈດ້ານເສດຖະກິດມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມປະຊາກອນ Generation Y ໃນເຂດເທດສະບານ ຕາບິນທໍາວັງທອງ ເມືອງພະເຍົາ ຢ່າງມີຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິລະດັບ 0.05. ສ່ວນຄວາມຮູ້ທາງການເງິນການຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

V. ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

5.1 ສະຫຼຸບ

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອສຶກສາຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມໄວເຮັດວຽກໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ເພື່ອສຶກສາປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວອອກແຮງງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນໃນຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19. ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ແມ່ນ ກຸ່ມໄວອອກແຮງ

ງານໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຈຳນວນ 318 ຄົນ ໂດຍໃຊ້ແບບສອບຖາມເປັນເຄື່ອງມືໃນການເກັບກຳ ຮວບຮວມຂໍ້ມູນ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ; ໃຊ້ສະຖິຕິພັນລະນາ ເພື່ອຫາຄວາມຖີ່, ຄ່າສ່ວນຮ້ອຍ, ຄ່າສະເລ່ຍ ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ. ທົດສອບສົມມຸດຖານດ້ວຍ t-test, One – Way ANOVA ແລະ Multiple Regression Analysis. ການຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າ: ຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງກຸ່ມຄົນໄວອອກແຮງ ງານທີ່ມີການກໍ່ໜີ້ ແມ່ນມີຄະແນນຄວາມຮູ້ທາງການເງິນໜ້ອຍ ກວ່າກຸ່ມຄົນໄວເຮັດວຽກທີ່ບໍ່ມີໜີ້. ຜົນການ ທົດສອບສົມມຸດຖານພົບວ່າ: ກຸ່ມໄວເຮັດວຽກທີ່ມີລະດັບການສຶກສາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ ການກໍ່ໜີ້ຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ຕ່າງກັນ ກໍຄືຜູ້ທີ່ມີການສຶກສາສູງ ແມ່ນມີຄວາມຄິດເຫັນວ່າການແຜ່ ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ແມ່ນມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ແຕ່ລະດ້ານຫຼາຍກວ່າ ແລະ ພົບວ່າປັດໄຈດ້ານເພດ, ອາຍຸ, ສະຖານະພາບ ແລະ ອາຊີບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ບໍ່ໄດ້ມີຜົນຕໍ່ຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຊ່ວງສະຖານະການ ໂຄວິດ-19. ຈາກການວິເຄາະປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວເຮັດວຽກເຫັນວ່າ: ປັດໄຈດ້ານຮູບແບບ ການດຳເນີນຊີວິດ, ພາວະເສດຖະກິດ, ວິກິດຈາກໂຄວິດ-19 ແລະ ທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ການເປັນໜີ້ ມີຜົນຕໍ່ ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວເຮັດວຽກໃນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19 ຢ່າງມີຄວາມສຳຄັນ ທາງສະຖິຕິ 0.05 ສ່ວນຄວາມຮູ້ທາງການເງິນແມ່ນບໍ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້.

5.2 ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂ້າງເທິງນັ້ນ ທີມງານຜູ້ຄົ້ນຄວ້າພົບຢູ່ຫຼາຍບັນຫາທີ່ຍັງຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງແກ້ໄຂ ດັ່ງນີ້:

- ກຸ່ມໄວອອກແຮງງານຍັງມີຄວາມຮູ້ທາງການເງິນລະດັບໜ້ອຍ ເຊິ່ງໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນໃຫ້ຄວາມ ສຳຄັນກັບການສົ່ງເສີມພັດທະນາທັກສະຄວາມຮູ້ທາງການເງິນຂອງປະຊາຊົນ, ໃຫ້ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການ ບໍລິຫານທາງການເງິນ, ການອອມ, ການລົງທຶນ ແລະ ເອກະສານທາງການເງິນ, ພ້ອມທັງການເຮັດບັນຊີລາຍ ຮັບ-ລາຍຈ່າຍຢ່າງຮອບຄອບ ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນສາມາດບໍລິຫານຈັດການທາງການເງິນໄດ້ດີຍິ່ງຂຶ້ນ.
- ກຸ່ມໄວອອກແຮງງານຍັງມີການຕອບຄຳຖາມຜິດຫຼາຍໃນດ້ານຄວາມສ່ຽງໃນການລົງທຶນ ດັ່ງນັ້ນ ກຸ່ມໄວເຮັດ ວຽກຕ້ອງໄດ້ຮຽນຮູ້ໃນເລື່ອງການລົງທຶນ ແລະ ການວາງແຜນຄວາມສ່ຽງໃນການລົງທຶນຕື່ມອີກ.
- ຈາກການທົບສອບສົມມຸດຖານເຫັນວ່າ ຮູບແບບການດຳເນີນຊີວິດມີຜົນຫຼາຍທີ່ສຸດຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງກຸ່ມໄວ ເຮັດວຽກຊ່ວງສະຖານະການໂຄວິດ-19. ໂດຍສະເພາະແມ່ນບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມີລາຍໄດ້ທີ່ໜັ້ນຄົງ. ດັ່ງນັ້ນ, ກຸ່ມໄວ ເຮັດວຽກຄວນຫາທິດທາງໃນການເພີ່ມລາຍໄດ້ ເພື່ອຄວາມໜັ້ນຄົງຂອງຕົນເອງ ແລະ ເປັນການຫຼຸດປັນຫາ ການກໍ່ໜີ້ໃນອະນາຄົດ.
- ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ຊັດເຈນຫຼາຍຂຶ້ນ ຄວນນຳໃຊ້ສະຖິຕິຕົວອື່ນມາໃຊ້ໃນການວິເຄາະຮ່ວມ ກັບການເກັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ ເຊັ່ນ: ການສຳພາດເຊິງລິກ ແລະ ຈັດການສຳພາດແບບກຸ່ມຄວບຄູ່ກັບການຢາຍ ແບບສອບຖາມເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນທີ່ມີປະສິດທິພາບຫຼາຍຂຶ້ນ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

- ກະນົກການ ດ່ານສະຫວ່າງກຸນ. (2020). ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງຄົນເລີ່ມຕົ້ນເຮັດວຽກ. ມະຫາວິທະຍາໄລຣາມຄຳແຫງ. Retrieved from <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/mlw12/6114961084.pdf>
- ເກວະລິນ ເລີກດຳເນີນກິດ. (2020). ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ໃນຊ່ວງສະຖານະການ COVID-19 ຂອງບຸກຄະລາກອນເທດສະບານເມືອງບ້ານບຶງ ແຂວງຊົນບຸລີ. ແຫຼ່ງທີ່ມາ <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/vlt15-1/6114993638.pdf>
- ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ. (2020). ບົດລາຍງານສັງລວມຂໍ້ສະເໜີກ່ຽວກັບມາດຕະການ ແລະ ນະໂຍບາຍເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ພື້ນຟູເສດຖະກິດຈາກວິກິດການຂອງ COVID-19. Retrieved from <https://lncci.la/wp-content/uploads/2020/05/Final-Draft-LNCCI-Report-on-COVID-19-18-May-2020.pdf>
- ສົມຄິດ ຍາເຄນ, ກະນົກພິນ ແປງໃຈ, ກິນນະກອນ ອິນຕ້ະ, ທະນາກອນ ສະລິສອງສົມ, ພະນັດກອນ ສີຣິແກ້ວ ແລະ ວະນິດາ ໂນຈັກກອນ. (2021). ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ຂອງປະຊາຊົນກຸ່ມຄົນເຈເນີເຣຊັ້ນວາຍໃນເຂດເທດສະບານບ້ານທ່າວັງທອງ ເມືອງພະເຍົາ ແຂວງພະເຍົາ. ມະຫາວິທະຍາໄລພະເຍົາ. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ecbatsu/article/download/244743/167407/>
- ສັນຍາ ສຶກສິງຄາມ ແລະ ອະນິງ ນຸດທຽນທອງ. (2020). ອິດທິພົນຂອງຄວາມຮູ້ ແລະ ຫັດສະນະຄະຕິທາງການເງິນຕໍ່ການກໍ່ໜີ້ສ່ວນບຸກຄົນໃນໄວເລີ່ມເຮັດວຽກ: ຫຼັກຖານການສຶກສາໃນແຂວງໄຊຍະພູມ. ປະເທດໄທ: ມະຫາວິທະຍາໄລຂອນແກ່ນ. Retrieved from https://ms.udru.ac.th/msjournals/assets/journals_details/20201118163155.pdf
- ນັດຊະຍາ ສະກຸນພອງ. (2019). ສຶກສາທັກສະທາງການເງິນທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ພຶດຕິກຳການກໍ່ໜີ້ເກີນຕົວຂອງຄູທີ່ເປັນສະມາຊິກສະຫະກອນອອມຊັບຄູ ແລະ ອື່ນໆ. ປະເທດໄທ: ສະຖາບັນພັດທະນາບໍລິຫານສາດ.
- ພິມຊະນິກ ກະຕຸປັນຍາ, ພິຣະດາ ໄຊຣັດ ແລະ ສະຣິຣັດ ໂກວົງ. (2021). ປັດໄຈທີ່ມີຄວາມສຳພັນຕໍ່ການກໍ່ພາລະໜີ້ສິນຂອງຊາວກະສິກອນ ເມືອງສຸວັນນະພູມ ແຂວງຮ້ອຍເອັດ. ປະເທດໄທ: ມະຫາວິທະຍາໄລກະເສດສາດ. Retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/download/247885/168877>
- ລັດຊະມິຈັນ ຂວັນເມືອງ, ກາງໃຈ ແສງວິຈິດ, ພະເນີນ ອິນທະຣະ ແລະ ພອນທິບ ຈິຣະທຳຣົງ. (2021). ຜົນກະທົບຂອງທັກສະທາງການເງິນທີ່ມີຜົນຕໍ່ສະພາວະໜີ້ສິນຂອງຄູ ແລະ ບຸກຄະລາກອນທາງການສຶກສາໃນກຸງເທບມະຫານະຄອນ. Journal of Management Science Chiangrai Rajahub University, 16.
- ວະນັດຊະພອນ ຈາມິດ ແລະ ບຸດກາ ປັນທຸລະອຳພອນ. (2021). ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ພາລະໜີ້ສິນຄົວເຮືອນເພີ່ມຂຶ້ນຈາກສະຖານະການໂຄວິດ-19 ຂອງປະຊາຊົນໃນກຸງເທບມະຫານະຄອນ. ປະເທດໄທ: ມະຫາວິທະຍາໄລຣາມຄຳແຫງ.

- Bahovac, V., Babic, D., & Palic, I. (2015). Testing the effect of financial literacy on debt behavior of financial consumers using multivariate analysis methods. *Croatian Operational Research Review*, 361- 371. Retrieved from <https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/crorr/article/view/2818>
- Sevim, N., Temizel, F., & Sayilir, O. (2012). The effects of financial literacy on the borrowing behaviour of Turkish financial consumers. *International Journal of Consumer Studies*, 36(5) , 573- 579. Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1470-6431.2012.01123.x>
- UNICEFLaos. (2021) . *Impact of COVID-19 on Household Financial Security*. Retrieved from <https://www.unicef.org/laos/reports/impact-covid-19-household-financial-security>
- World Bank Group. (2020). *COVID-19 to Impact Lao PDR Growth, Debt in 2020: New World Bank Report*. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/country/lao/publication/covid-19-to-impact-lao-pdr-growth-debt-in-2020-new-world-bank-report>
- Zainol, Z. , Daud, Z. , Nizam, A. N. , Abd Rashid, R. , & Alias, N. (2016). Exploring Factors that Contribute to Individual Indebtedness among Young Muslims. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 6(7S) , 320- 328. Retrieved from <https://www.econjournals.com/index.php/ijefi/article/view/3626>